

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 301. — ŠTEV. 301.

NEW YORK, TUESDAY, DECEMBER 26, 1933. — TOREK, 26. DECEMBRA 1933

VOLUME XII. — LETNIK XII

SEST TISOČ MILIJONOV DOLARJEV ZA NOV PRORACUN

REPUBLIKANCI BODO V KONGRESU OSTRO NAPADLI ROOSEVELTOVO GOSPODARSKO POLITIKO

Skoro tri milijarde so namenjene za vladne stroške, ostanek pa za razne vladne agenture. — Navzlic veliki opoziciji republikancev upajo demokratje, da se bo predsedniku Rooseveltu posrečilo izvesti program gospodarske obnove.

WASHINGTON, D. C., 25. decembra. — Kongres se bo sestel dne 3. januarja, in ob oni priliki bo prečital zbornični klerk predsednikovo poslanico.

Demokratje zatrjujejo, da je z malimi izjemami vsa dežela strnjena za predsednikom in da mu ljudje dosti bolj zaupajo kot so mu zaupali prve mesece njegove administracije. Republikanci molče in čakajo nadaljnih razvojev.

Speaker Reiney je izjavil, da je za proračun za prihodnje leto določenih šest tisoč milijonov dolarjev. Za tekoče vladne izdatke je določenih dva tisoč šeststo milijonov dolarjev, tisoč sedemsto dolarjev za javna dela, petsto milijonov za zvezno pomožno akcijo, ostanek pa za Reconstruction Finance Corporation.

Po zatrdilu Raineya bo prišel najprej na vrsto predlog, ki se tiče preklica Volsteadove postavle v okragu Columbia. Vloženih bo več predlog glede kontrole nad prodajo opojnih pijač.

Zbornični odbor za pota in sredstva bo predlagal, naj se naloži dva dolarja zveznega davka na galono žganja ter pet dolarjev na sodček piva. Cenijo, da bo prinesel ta davek na leto petsto milijonov dolarjev.

Predsednik Roosevelt bo v svoji poslanici predlagal, naj se poviša zveznim uslužbencem plača za pet odstotkov, ker so se tudi življenske potreščine podražile.

Tekom kongresnega zasedanja bodo stavljene predloge glede revizije programa za obnovo ameriškega gospodarstva, glede pomoči farmerjem ter preureditve bančnega sistema.

Najbolj važno vprašanje, ki se bo pojavilo, se bo tikalo predsednikove valutne politike in inflacije. Administracija bo pozvala zakonodajce, naj uveljavijo posebne tozadevne postavle.

Republikanci bodo brez dvoma ostro napadli predsednikov program, toda opravili ne bodo dosti, ker so demokratje v obeh zbornicah v veliki večini.

Kongresniki so že začeli prihajati v velikem številu v Washington.

Speaker Rainey in kongresnik Byrns iz Tennessee, ki je voditelj demokratov v poslanski zbornici, sta že več dni tukaj.

Podpredsednik Garner in senator Robinson iz Arkansasa, voditelj demokratov v senatu, bosta jutri dospela.

Ko se bodo zbrali tukaj vsi voditelji demokratske stranke, jih bo pozval predsednik Roosevelt k sebi in jim pojasnil podrobnosti svojega programa. Pri tem bodo napravljeni tudi načrti, da se prepreči preostre debate ob začetku zasedanja.

Republikanci in nekateri njihovi neodvisni tovariši bodo poskušali oživeti protitrustne postavle in ovreči postavbo za varčevanje, ki je znatno znižala plače zveznim uslužbencem in pokojnine veteranom.

Po zatrdilu demokratov bodo pa vsi ti poskusi ostali brezuspešni.

Predsednik bo v svoji poslanici svoje smernice le v splošnem navedel, dočim bo podrobno delo prepustil posameznim odsekom.

Kongres bo moral tudi odobriti priznanje Sovjetske Unije, kar bo brez dvoma storil, četudi bo čuti z raznih strani precej ostre ugovore.

Požigalec Van der Lubbe obsojen na smrt

POVODENJ NA ZAPADU

V državi Washington so velike preplave. — 13 ljudi je utonilo. — Na tisoče jih je brez strehe.

Seattle, Wash., 25. decembra. — Po zapadnem delu države Washington, v Oregonu in Britski Columbij, je več dni razsajalo hudi viharji in nalivi, vsled česar so reke tako narasle, da je 15 mest pod vodo, več drugih pa je odrezanih od zveze z drugimi mesti. Do njih je mogoče priti samo z aeroplani. 13 oseb je utonilo, več tisoč ljudi pa je brez strehe. Voda je napravila velikansko škodo.

Železniški promet je skoro vstavljen. Voda je na mnogih krajih razdejala železniške proge in vlaki več dni ne bodo mogli voziti.

V severnem delu države Idaho je voda pridruživla z gora ter je odnesla hiše. Deževalo je nepretrgoma šest dni in vremenski urad napoveduje lepo in hladnejše vreme.

Detalec Bert Hall pravi, da je celotna država ena samo jezero. Videl je ljudi, ki so se rešili na strehe hiš. Na majhnem gričku je videl čredo 250 glav goveje živine.

BETLEHEMSKA ZVEZDA— UGANKA

Astronomom je betlehemska zvezda še vedno uganka. — Zvezdoznanstvo nima nikakih podatkov.

Pasadena, Cal., 25. decembra. Svetopisemska zvezda, ki je vodila tri kralje iz jutrova v Betlehem k novorojenemu detetu Marije in Jožefa, je zvezdoznancem še danes velika uganka.

Zvezdoznanstvo nima nikakih podatkov o kakih repatici, ki je zareda na nebu pred 1933 leti.

Profesor na California University dr. Zwicky pravi, da morejo ta pojav pojasniti samo kozmični žarki. Po njegovem mnenju je moralo to biti velikansko nebesno telo, ki je eksplodiralo in zažarelo, kar je izvor kozmičnih žarkov.

Evangelist sv. Matej opisuje, kako je zvezda repatica vodila kralje iz jutrova v betlehemske mu hlevu, kjer je v jaslicah ležalo božje Dete. Evangelist pravi, da je zvezda žarela po dnevu in ponoči. Dr. Zwicky pravi, da so zvezdoznanec znane te zvezde pod imenom supernovae, ki se pojavljajo v Rimske cesti.

Prvi astronomski podatki omenjajo, da je astronom Tycho Brahe videl tako zvezdo leta 1572.

Zwicky pravi, da se taka zvezda pojavi vsakih tisoč let. Pa tudi 1500 let soglasja o zvezdoznanstvu.

Pojav te zvezde je napovedal že prerok Balaam leta 1452 pred Kristom, ko je rekel, da bo zvezda oznanila prihod kralja vseh kraljev.

Zvezda supernovae žari deset dni in kralji Gasper, Mikael in Bokezar so bili oddaljeni od Betlehema 1000 milj ter so s kamelemi rabili deset dni, da so prišli v Betlehem. Zvezda je morala u-

HITLER JE HOTEL RAZDELITI AVSTRIJO

Koroško bi dal Jugoslaviji. — Ne bi nasprotoval plebiscitu v slovenskem delu Koroške.

Dunaj, Avstrija, 25. decembra. Veliko razburjenje je zavladalo med avstrijskimi Nemci, ko je klerikalni list "Reichspost" objavil, da je Nemčija hotela razdeliti Avstrijo.

"Reichspost" pravi, da je načelnik nazijskega zunanjega urada, Alfred Rosenberg, izjavil, da ne bi Sloveniji nasprotoval, ako bi se ji priklonil tako imenovani del Koroške, ki sedaj pripada Avstriji.

Rosenberg je hotel s tem pridobiti Jugoslavijo, da ne bi nasprotovala Nemčiji, da razširi svoje meje čez nemško Avstrijo pod geslom "nemška Avstrija pripada Nemčiji. Koroška pa Jugoslaviji".

"Reichspost", ki je kot list legitimistov nasprotava Jugoslaviji, pravi, da Jugoslavija ni lojalna do svojih tovarišev v Mali antanti, ki posluša zapeljivi glas nazijske Nemčije.

Nemški krogi na Dunaju so zelo vznemirjeni, ker se kanceler Dollfuss baje pogaja z vodilnimi koroškimi osebnostmi, ki se zavzemajo za nazijski načrt.

SENATOR NORRIS V WASHINGTONU

Washington, D. C., 25. dec. — Senator Norris je praznoval z zveznim glavnim mestu božične praznike.

NAJEMNIK USTRELIL FARMERJA

Harrisburg, Pa., 25. decembra. 28-letni najemnik Raymond W. Eagle je iz zasede ustrelil 52-letnega farmerja Harry Blatta. Morilec kaže očitne znake blaznosti.

ROCKEFELLER JE BOLJŠI

Včeraj je praznoval John D. Rockefeller svoj 95. Božič. Zdravstveno stanje se mu je znatno izboljšalo, toda zdravniki so mu priporočili popoln mir. Božično praznovanje se je vršilo v ozkem družinskem krogu.

BOŽIČNICA POD STARIM DREVESOM

General Grant Natooal Park, Californija, 25. decembra. — Člani Christmas Tree Association so praznovali danes pod veliko rdečo cedro (redwood) božičnico. Drevo je 273 čevljev visoko ter je staro najmanj pet tisoč let.

gasniti kmalu nato, ko so prišli v Betlehem.

Kadar taka zvezda eksplodira, žari mnogo bolj kot sonce; po desetih dneh pa ugasne in postane iz nje nebroj temnih nebesnih teles.

ŽELEZNIŠKA KATASTROFA

Dva francoska vlaka sta se zadela. — 200 ljudi je bilo ubitih in 280 ranjenih. — Mnogo je bilo dijakov.

Lagny, Francija, 25. decembra. Ko sta se v soboto zvečer zadela, brzovlak in osebni vlak na progi Pariz-Strassburg, je bilo ubitih 200 ljudi, med njimi največ dijakov, ki so se iz Pariza pešali na božične počitnice. Najmanj 280 oseb je bilo ranjenih.

Brzovlak, ki je imel eno uro zamude in ki je vozil 65 milj na uro, je v gosti megli zadela v osebni vlak, ki se je nenadoma vstavil blizu Pomponne, 15 milj vzhodno od Pariza.

Lokomotiva brzovlaka je preobrnita in razbila štiri vozove osebnega vlaka. Skori vsi potniki v teh vozovih so bili ubiti.

Med hudo ranjenimi sta bila tudi državna poslanca Henri Rollin in Gaston Poitevin.

Vsi prebivalci bližnje vasi Lagny so prihiteli ponesrečenim na pomoč. Zdravniki, ki so prihiteli iz Pariza, so ranjence obvezovali na polju, mrtve pa so položili v vrste ob železniški progi.

Osebni vlak se je na dano znamenje vstavil v nekem ovinku in njegovih zadnjih luči strojevodja brzovlaka v megli ni opazil. Do polnoči so reševalci izpod razvalin potegnili že 100 mrtvecev.

Osebni vlak se je vstavil dve milj pred Lagny in brzovlak je treščil vanj ob 8.15 zvečer.

Ranjenci so na polju ležali tri ure, predno so bili prepeljani v bolnišnico v Pariz.

ŠKOF USMRČEN PRED OLTARJEM

Policija je aretirala štiri osebe, ki so osumljene, da so umorile armenskega škofa Touriana.

V New Yorku so zaprli štiri Armence, ki so obdolženi, da so umorili škofa Keona Touriana, načelnika armenske apostolske cerkve v Ameriki.

Škof je bil umorjen predvčerajšnjim zjutraj pred oltarjem Holy Cross cerkve na zapadni 187. cesti v New Yorku, ko se je nahajal sredi duhovnikov in ministrantov.

Vsi štirje osumljenci pravijo, da so se nahajali v cerkvi, odločno pa taje, da bi umorili škofa. Škof je bil zaboden v vrat z dolgim mesarskim nožem.

Najbolj čudno pri tem je, da nihče ne ve, kako se je umor pravzaprav izvršil, četudi je bilo v onem času v cerkvi na stotine oseb.

Oblasti so prepričane, da je bil umor posledica političnega fanatizma. Oblasti domnevajo, da so morilec člani armenske narodne revolucionarne zveze, ki je po svetovni vojni vladala Armeniji, dokler se ni slednjic priključila Sovjetski Uniji.

KOMUNIST TORGLER IN TRIJE BOLGARI SO BILI OPROŠČENI

LEIPZIG, Nemčija, 25. decembra. — Po trimesčni obravnavi je nemško najvišje sodišče 24 let starega holandskega zidarja Marinusa van der Lubbeja obsodilo na smrt, ker je zažgal nemško državno zbornico v Berlinu. Štirje ostali obtoženci so bili oproščeni in sicer bivši komunistični poslanec Ernest Torgler in trije Bolgari Georgi Dimitrov, Blagoj Popov in Vasil Tanev.

Van der Lubbe se ni zmenil za razsodbo, kakor ves čas med obravnavo, je bil tudi sedaj brezbrizen, glava mu je visela na prsih in dolgi lasje so mu segali skoro do kolen.

Ker ga sovražijo komunisti in zaničujejo nazijski, ni nikdo razum njegovega zagovornika in njegove matere imel z njim kako sočutje.

Do zadnjega je ostal brezbrizen in svojih tovarišev pri požigu ni izdal. Vedno je trdil, da je sam zanetil ogenj.

V prvi vrsti med poslušalci sta sedeli Torglerova žena in Dimitrova priletna mati z ruto na glavi. Dimitrov, ki je bil sam svoj zagovornik in ki je s svojo drznostjo mnogokrat razjezil sodnika, je sprejel razsodbo z zaničljivim nasmehom. Ostala dva Bolgari sta se zadovoljno smejala.

V razsodbi proti van der Lubbeju pravi obtožnica, da pomeni njegov čin vstajo in zaroto proti državi.

Državni pravdnik pripravlja proti Torglerju novo obtožnico. Bolgari pa bodo najbrže takoj izgnani iz države.

Van der Lubbe bo ali obešen, ali pa mu bo odsekana glava, ako ga ne pomilosti predsednik Hindenburg ali pa kancelar Hitler.

Haag, Holandska, 25. decembra. — Po naročilu svoje vlade je holandski poslanik v Berlinu pri nemški vladi vložil prošnjo za pomilostenje van der Lubbeja.

Insull želi ostati na Grškem.

Atene, Grška, 25. decembra. — Z ozirom na vladno odredbo, da mora Samuel Insull zapustiti Grško 31. januarja, je Insull vložil pri vladi prošnjo, da bi bila ta odredba preklicana.

Notranji minister Metaxas je rekel, da vlada ne bo vpoštevala njegove prošnje in Insull bo moral konec januarja odpotovati iz Grške.

PARAGVAJ JE PRELOMIL PREMIRIJE

La Paz, Bolivija, 25. decembra. Bolivijska vlada je panameriški konferenci predložila pritožbo, da je paragvajska armada v soboto ob štirih zjutraj prelomila premirje s tem, da je pričela streljati na bolivijske postojanke južno od trdnjave Itapicorá. Že prej se je Bolivija pritožila, da so Paragvajci zavzeli štiri bolivijske trdnjave prvi dan premirja, nekaj ur zatem, ko je bilo razglašeno premirje.

Bolivijski vrhovni poveljnik general Enrique Penaranda, ki je bil imenovan na mesto odpuščenega nemškega generala Hansa Kundta, je naznanil, da je bil priporočil garadi kršenja premirja ojačati svoje postojanke okoli trdnjave Muzoz.

KITAJSKI KOMUNISTI ZMAGUJEJO

Narodna vlada priznava, da se je njena vojska morala umakniti. — V Fukieniu se vrše vroči boji.

Šanghaj, Kitajska, 25. decembra. — Med vladnimi četami in uporniki v Fukien provinci se vrše vroči boji.

Vlada priznava, da so se njene čete v severnem delu Fukienia pred uporniki umaknile do mest Čengho in Sungki, ker so jim uporniki skoro prišli za hrbet in je bila nevarnost, da jim odrežejo vojne zaloge. Nasproti temu pa zatrjuje vlada, da je vladna armada dobila veliko zmago nad komunisti v severozapadnem delu Fukienia, kjer je bilo ubitih 600 komunistov.

Letalci poročajo o velikih bojih v vzhodnem delu Pingjanga in Futinga. Vladni letalci so ob Fukien meji izstrelili tri uporne aeroplane.

Vladno poročilo tudi naznanja, da se je izkrcala močna armada pri izlivu reke Min, nedaleč od Fučova. V Svatovu, v provinci Kwantung vlada velika bančna zmeda. V enem tednu je 19 bank zaprlo svoja vrata.

Iz Združenih držav je dospelo 8000 bomb, s katerimi bodo letalci bombardirali upornike v Fukieniu.

V Šanghaju je bilo razglašeno obsedeno stanje in policija tudi ob belem dnevu preiskuje ljudi. Policija je tudi odkrila, da so dijaki sedmih esenčičkih šolvali prebivalstvo k vstaji. 72 dijakov je bilo aretiranih.

Nanking, Kitajska, 25. dec. — Narodna vlada v Nankingu je proti upornikom v Fukieniu postavila deset divizij, aeroplane in morarice. Pet divizij je ob severni meji Fukienia, tri divizije so dospelo do zapadne meje, tretja armada po stoji v Pukovu, na nasprotni strani reke od Nankinga, kjer čaka 9 ladij, da odpeljejo vojaštvo.

Japonska poročila pravijo, da je devet japonskih bojnih ladij blizu obvezja Fukienia.

Učitelji bodo zaštrajkali.

Scranton, Pa., 25. decembra. — 85 učiteljev v Lackawanna okraju je zagrozilo, da zaštrajkajo, ako jim šolske oblasti ne plačajo, ker že sedem mesecev niso prejeli plač.

še premalo si me, otee!

NOVE VRSTE AEROPLAN

V Broctonu, Anglija, preiskujejo nove vrste letalo. Pilot zamore s posebno pripravo obračati kri-
la, da leti zrakoplov kakor ptica.

Razne vesti.

EKSPRESNI VLAK Z VOLKOV

Iz Bukarešte poročajo:
Brzi vlak, ki vozi iz Bukarešte
v Kišinjov, je bil v noči 1. decem-
bra priporočeno dogodka, ki stoji pač
osamljen v zgodovini mednarodne
ga prometa. V Besarabiji so div-
jali tisto noč nepopisno siloviti
mejni viharji. Toploner je kazal
32 stopinj mraza, progo so pokri-
vali na nekaterih mestih zelo viso-
ki zameti. V bližini starih rimskih
zakopov pr Zletju je zašel vlak
proti polnočni uri v ogromen za-
met in je običaj v njem kljub ob-
upnim naporom železniškega o-
sobja, da bi nadaljeval vožnjo.

Med poskusi, da bi odgnal sneg,
je stal vlak več ur samec v zim-
ski puščavi. Tedaj so se začeli iz
daljave oglašati zategli glasovi vol-
kov, ki so prihajali čedalje bližje.
Slednjči so se zverine približale
vagonom in najdrznejši med njimi
so že začeli ovohati voze ter naska-
kovati njih vrata.

Potniki so bili vsi preplašeni in
ker so imeli le nekateri izmed njih
pri sebi majhno obrambno orožje,
vlak pa je bil brez žandarmerijske-
ga spremstva, je bila vsaka nada
na uspešen boj z volkovi že vna-
prej izključena. Nihče pa ni tudi
vedel, kdaj prispe rešilni vlak, po
katerega so poslali, da ne običajo
potniki v snegu.

V tem obupnem položaju je ši-
nila železničarju Mihajlu Dorian v
glavo resna misel. Ukretil je, da
so prenesli vso prtljago iz tovor-
nega voza v zadnji vagon, ki so ga
bili izpraznili, živila pa so preto-
vorili z jedilnega vagona v prtljaž-
ni vagon. Ko je bilo delo konča-
no, so odprli zverem vrata prtljaž-
nega vagona kolikor mogoče široko.
Volkovi so kmalu zavohali meso in
nedelno ko je Dorian prežal na u-
goden trenutek na strehi prtljaž-
nega vagona, se je zapodilo 24 vol-
kov v prtljažni voz. Ko so bili vsi
notri, je skočil železničar pogumno
na zemljo in z vo silo zaprl vrata
prtljažnega vagona.

Volkovi so bili zdaj ujeti. In ker
so ruminski prtljažni vagoni zelo
močni, ni mogla uiti iz te impro-
vizirane kletke nobena zver. Dve
uri je odmevalo iz vagona strašno
tuljenje. Potem je prišel na pomoč
snežni plug z delavci in brzi vlak
je mogel nadaljevati vožnjo proti
Rusiji. Dospel je v Kišinjov z ve-

liko zamudo, a tudi z nenavadnim
tovorom, ki je zbudil pravega sen-
zacijo. Orožniki so odprli vagon na
strehi in so našli v njem še 18
živih volkov. Šestorico tovarišev so
bile zveri raztrgale in požrle med
vožnjo, preostali plen bistroumne-
ga železničarja pa je prišel v roke
ruskim oblastem.

BOŽIČNA DREVESA V

V SOVJETSKI RUSIJI

Moskva, Rusija, 22. decembra.
Sovjetska vlada je dovolila pro-
dajati božična drevesca za tužce.
Torgsin trgovine so postavile na-
prodaj 50 božičnih dreves in ta-
koj so bila razprodana. Takoj je
bila naročena nova zaloga dre-
vesa.

SIMULIRAL PARALIZO

Praške kriminalne oblasti se ba-
vijo s svojevredno zadevo. Nekega
zakotnega bankirja Roubička so za-
radi raznih goljufij obsodili na
štiri mesece ječe. Da bi mu ne bilo
treba sedeti, si je preskrbel zdrav-
niško spravevalo, da je paraliziran.
Še preden pa je ulegel sodni psi-
hiater pogledati, da-li je ta naved-
ba pravilna, je Roubiček umrl na
skrivnostnem način. Nastal je sum,
da si je mož dal injicirati prepa-
rat, ki povzroča paralično stanja,
a je bila injekcija tako močna, da
je simulanta umorila. Pri raztele-
senju so dognali, da ni bil Roubi-
ček nikoli bolan za omejeno bole-
znijo. V zvezi s to smrtjo so areti-
rali nekega praškega odvetnika in
zdravnika, ki sta bankirju svetova-
la, oziroma injicirala smrtni pre-
parat.

NAJSLAVNEJŠI MOŽJE PRED
30 LETI

Natančno pred tridesetimi leti,
2. decembra 1903, se je vršilo v
Berlinu ljudsko glasovanje o tem,
kateri so najslavnejši možje teda-
nje dobe. Glasovanje je pokazalo,
da smatrajo ljudje za najslavnejše
može sledeče: Tolstega, Mommse-
na, Marconija, Ibsena, Edisona,
Roentgena, Menzla, Koča in —
cesarja Viljema II. Minimalno šte-
vilo glasov pa so dobili: D'Annun-
zio, ravnatelj družbe "Hapag",
Ballin, Busch, Degregger, apostol
miru Henry Dunant, Paul Heyse,
Kainz, Rosegger, Sienkiewicz,
Stanley in grof Zeppelin. Kdo ve,
kako bi izpadel podoben plebiscit
dandanašnji dan?

CENA
DR. KERNOVEGA BERILA
JE ZNIZANA

Angleško-slovensko
Berilo
ENGLISH SLOVENE READER
STANE SAMO

\$2

Naročite ga pri —

KNJIGARNI "GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK CITY

SLOVENIC PUBLISHING CO.

TRAVEL BUREAU

216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE-
ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO-
TCVANJE

Poziv!

Izdajanje lista je v zvezi

s velikimi stroški. Mnogo

go jih je, ki so radi sla-

bih razmer tako priza-

deti, da so nas naprosili,

da jih počakamo, zato

naj pa oni, katerim je

mogoče, poravnajo na-

ročnino točno.

Uprava "G. N."

SHIPPING
NEWS

27. decembra:
New York v Hamburg
Bremen v Bremen
Pres. Harding v Havre
31. decembra:
Pennland v Havre
3. januarja:
Manhattan v Cherbourg
Manhattan v Havre
Albert Hallin v Hamburg
5. januarja:
Berengaria v Cherbourg
6. januarja:
Lafayette v Havre
Rex v Genoa
Europa v Bremen
10. januarja:
Aquitania v Cherbourg
Roma v Trst
11. januarja:
Berlin v Hamburg
12. januarja:
De France v Havre
17. januarja:
Washington v Havre
Olympic v Cherbourg
20. januarja:
Champain v Havre
Conte di Savoia v Genoa
Volendam v Boulogne
Bremen v Bremen
24. januarja:
Hamburg v Hamburg
Berengaria v Cherbourg
27. januarja:
Europa v Bremen
31. januarja:
Manhattan v Havre
3. februarja:
De France v Havre
Rex v Genoa
9. februarja:
Olympic v Cherbourg
10. februarja:
Bremen v Bremen
Champlain v Havre
15. februarja:
Conte di Savoia v Genoa
Washington v Havre
16. februarja:
Berengaria v Cherbourg
17. februarja:
Paris v Havre
Eurpa v Bremen
21. februarja:
Deutschland v Hamburg
22. februarja:
Manhattan v Cherbourg
24. februarja:
De France v Havre
Victoriam v Boulogne sur Mer
25. februarja:
Saxonia v Trst
28. februarja:
Hamburg v Hamburg
Manhattan v Havre

V JUGOSLAVIJO

Preko Havre
NA HITREM EKSPRESNEM PARNIKU

ILE DE FRANCE

13. JANUARJA

3. februarja — 24. februarja

PARIS

17. februarja — 17. marca

CHAMPLAIN

30. decembra — 20. januarja

NIZKE CENE DO VSEH DELOV

JUGOSLAVIJE

Za pojasnila in potne liste vpra-
šajte naše pooblašene agente

French Line

19 STATE STREET, NEW YORK

NE SMEM TE LJUBITI

Zanimiv roman iz življenja

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

30

Olly je skoro ježilo, da je ta mož imel tako velik vpliv na njo.
— O, gospod doktor, zakaj vse to? Mi smo popolnoma zado-
voljni z dohodki tovarn. Nič nam ni zato, ako se naši dohodki za
nekaj sto tisoč mark zvišajo, ali pa znižajo.

Njegove oči resno in mirno gledajo v njene oči.

— Popolnoma prav, milostljiva gospica, za to vam ni mar.
Stotisoč mark morete v enem letu preboleti. Glavna stvar je, da mo-
remo še tristo drugim delavcem dati zaslužek. Sedaj je mnogo de-
lavcev brez dela, ki morajo stradati s svojimi družinami, ker so raz-
lična podjetja v okolici odpustila veliko število delavcev, ker so
sedaj tako slabi časi.

Olly ga gleda in mešanico srda in sramu. Njegova mirna ravnodušnost jo je dražila. Govoril je sicer zelo uljudno, toda v njegovi-
vih besedah je nekaj občutila, kot bi jo hotel zavrniti. In Olly ni bi-
la navajena, da bi jo kdo kdaj zavrnil. Vsi ljudje, več ali manj, so
se klanjali njenemu bogastvu in njeni zunanosti. Vsi so odobraval-
i vse, kar je napravila ali rekla. Četudi je bila pogosto zelo nezado-
voljna sama s seboj, ji je vendarle bilo popolnoma novo, da je kdo
tako odločno nastopil proti njej.

In ta "kdo" je bil mož, ki je bil njej nekako podložen, četudi je
bil največji uradnik podjetja.

— In vi hočete v tem, kakor sami pravite, slabem času, ko dru-
gje delavce odpušča, delavce še najeti? Ali ni to malo nespamet-
no, gospod doktor? — pravi Olly premišljeno in hladno.

V njegovih očeh je zabliščalo kot brušeno jeklo.

— Seveda, milostljiva gospica, to hočem napraviti. Ti časi so
slabi samo za kratkovidne ljudi. Jaz pa pravim, da je to samo tliš-
na pred nevihto. Po celim svetu nevarno vre, in bojim se, da sto-
jimo pred gospodarsko krizo, katere posledice ne more razumeti,
kdor ni o tem dobro poučen. Mogoče imam zmožnost, da včasih vi-
dim globoke in drzabne razmere kot kdo drugi. Zato se mi zdi, da
je potrebno, da si naprej preskrbimo, da bomo mogli biti kos ne-
varnostim, ki nam mogoče prete. "Biti pripravljen", velja za po-
litika, kakor za podjetnika in trgovca in tako mislim, ako nam je
mogoče sedaj izdelati mnogo blaga, nam bo to prineslo v primeri
z drugimi podjetji velik dobiček.

Olly zaničljivo zategne obraz.

— Tega ne razumem, gospod doktor.

Dr. Valberg se smeje Ollynim besedam kot nedoženemu otroč-
jemu klepetanju. Ta smeh pa Olly še bolj razjezi. Ravnatelj je imel
na sebi nekaj, kar jo je moglo razburiti, pa obenem navezati na
sebe.

— Milostljiva gospica, od ženske ni mogoče zahtevati, da se
sploh zanaša za take stvari. Vendar pa mislim, da kaka vojna ni
popolnoma izključena, in če več, po mojem mnenju celo skoro go-
tova. Ako jo je tudi še danes ali jutri mogoče odvrniti, nekega dne
bo izbruhnila. In bojim se, da ta dan ni več daleč, kot si mislimo.
In če bi bila moja dolžna brez podlage, moram vendar delavce na-
jeti. Prič: nič ne bo škodilo, ako bomo za nekaj let imeli več blaga
izdelanega. Ako svojih izdelkov ne bomo mogli prodati doma, znam
v tujini najti za to velik trg. Sedaj sem za to, da delamo s polno na-
ro in izdelke spravljamo v skladišča in bomo mogoče tudi naši do-
movini v času nevarnosti in stiske v veliko pomoč. Škode ne boste
imeli prav nobene, ako mi dovolite, da to storim. Za to vam jamčim
a svojo osebo. Prosim vas tedaj, da mi dovolite, da smem nastopiti
nadaljnih tristo delavcev.

Werner je pazno sledil njegovim besedam. Dr. Valberg mu je
povsem bil všeč, ker je takoj dobil vanj veliko zaupanje. Ponudi mu
roko.

— Moje dovoljenje imate, gospod doktor.

Olly je hotela izraziti še nekatere pomisleke, ne zato, ker Val-
bergu ni mogla pritrditi, temveč ker se je hotela postaviti v bran
proti njegovemu premišljenemu in dostojanstvenemu nastopu. Ko
je še iskala novih protiprogov, so se njegove močne oči z ostrim
pogledom srečale z njenimi očmi. In pod tem pogledom se je dvig-
nilo spoznanje, da je njena zadeva malenkostna in da se bo temu
možu zdelo malenkostna, ako izpusti svojo jezo. In tega ni hotela. Še
nikdar ji ni bilo mnogo na tem, kaj je kdo mislil o njej, samo se-
daj je imela občutek, da bi jo bolelo, ako bi dr. Valberg o njej niz-
ko mislil. To bi bilo za njo neznosno.

Valberg jo ostro opazuje in bilo je, kot bi ji bral v dušo. Nje-
gov ostri pogled postane mehkejši in nasmeh se mu razlije okoli
ust, vsled česar je izgledal zelo mlad.

— In vi, milostljiva gospica? Ali mi boste tudi vi dovolili? —
jo vpraša.

Olly je imela občutek, kot da jo tišči k tlom. Toda ta občutek
jo je obenem prešinjal s nenavadno zadovoljno prijetnostjo. Nika-
kor se ni mogla otresti njegovega vpliva in pravi počasi:

— Sami boste žnali boljše presoditi kot jaz, gospod doktor. Se-
veda vam dam tudi jaz svoje dovoljenje.

Njegove oči začne s posebno gorkoto in prijaznostjo. In to za-
tenje pade kot blagodejna rosa na Ollyno hladno sree, v katerem
je dremalo toliko dobrih in plemenitih čustev, ki se nikdar niso
zbudili.

— Hvala, milostljiva gospica, hvala tembolj, ker storite to pro-
ti svojem prepričanju. S tem mi pokažete, da mi zaupate, za kar
sem vam hvaležen.

Topli valovi so pluli pri njegovih besedah skozi njeno telo. To-
ga njena močna samozavest se je zopet dvignila proti močnemu vpli-
vu dr. Valberga. Ni se mogla zdržati, da ni naglo odgovorila:

— Za mene ta stvar v resnici ni dovolj važna, da bi se zaradi
nje z vami prepirala, gospod doktor.

Dr. Valberg se prikloni.

— Toda veliko večje važnosti je za mene, milostljiva gospica,
— odkrne mirno.

In to se Olly zopet zdi kot nekak ukor. Stisne ustnice in se ka-
že, da sledi njegovim besedam z malomarnim zanimanjem. V res-
nici pa je poslušala z vročim zanimanjem. In zopet in zopet je mo-
gela pogledovati v ostro zarezano obraz, ki v resnici ni bil lep, toda
tem bolj zanimiv, kakor more biti le kak moški obraz.

Ker Werner in Olly še nekaj časa poslušata njegova izvajanja,
pravi Werner z nasmehom:

— Riznati moram, gospod doktor, da se čudim, kako obsežno
je vaše poznanje tukajšnjih razmer, katere poznate le še malo časa.
Nasmeh se razlije čez ravnateljjev obraz.

— Motite se, gospod Larsen, — tukajšnje razmere mi niso bile
popolnoma neznane, ko sem prišel tu sem. Skoro bi rekel, da sem v
teh razmerah zrastlel.

— Kako naj to razumem, gospod doktor? Ali niste sedaj še le
prišli v svojemu življenju tukaj? — ga vpraša Olly radovedno.

(Dalje prihodnjik.)